

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

201902021

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg II
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020017030

Datum 14 april 2020
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2020014320

Onze referentie
2020017030

Uw referentie
201902021

Uw brief van
18 maart 2020

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 18 maart 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van bariatrische chirurgie.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 9 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Situatie verzoekster

Verzoekster kampt met overgewicht. Ondanks verschillende pogingen om het gewicht te verliezen is dit niet gelukt. De huisarts van verzoekster heeft haar verwezen naar een medisch specialist om de mogelijkheid van bariatrische

chirurgie te bespreken. Zij heeft zich eerst gewend tot een medisch specialist in het St. Franciscus Gasthuis te Rotterdam. Verzoekster heeft ten aanzien van het consult bij het St. Franciscus Gasthuis verklaard, dat haar werd uiteengezet hoe lang het voortraject en de behandeling zou duren en de nadere voorwaarden, waaronder dat zij een jaar na de ingreep niet in verwachting zou mogen raken. Verzoekster was op dat moment 35, kinderloos en had een kinderwens. Zij wilde om die reden de procedure binnen korte termijn uitvoeren. De termijn die zij zou moeten wachten op de procedure in combinatie met de onzekerheid om goedgekeurd te worden in Nederland heeft verzoekster doen besluiten om de mogelijkheden van de operatie buiten Nederland, met kortere wachttijd, te onderzoeken.

Zorginstituut Nederland
Zorg II

Datum
14 april 2020

Onze referentie
2020017030

Verzoekster heeft zich vervolgens gewend tot een medisch specialist in het ASZ Aalst te Aalst, België. Uit de preoperatieve onderzoeken bleken er geen contra-indicaties voor een geplande bariatrische ingreep. Verzoekster heeft een BMI van 43,2. Verzoekster onderging gedurende een jaar meerdere conservatieve pogingen tot gewichtsreductie, zoals Cambridge, Sonja Bakker, zonder afdoende resultaat. Verzoekster beweegt onder begeleiding van een personal coach. Op heden heeft ze haar maximale gewicht bereikt. Voedings-anamnestic is er sprake van een onregelmatig eetpatroon met eetbuien bij stress en verzoekster nuttigt geen ontbijt en geen alcohol. Verzoekster eet normale volumes, maar wel met een te grote calorie-intake via 'sweeting' en regelmatige tussendoortjes.

Verzoekster heeft besloten aldaar op 20 maart 2019 een bariatrische ingreep (laparoscopische Roux-en-Y gastric bypass procedure) te ondergaan, waarna verzoekster een aanvraag voor vergoeding van de ingreep heeft ingediend bij verweerder.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de bariatrische ingreep afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat verzoekster geen voorafgaande screening heeft doorlopen en er vooraf geen aanvraag voor de behandeling is ingediend.

Beoordeling

Het Zorginstituut heeft in verschillende standpunten aangegeven onder welke voorwaarden (indicaties) en met welke technieken bariatrische chirurgie voor vergoeding in aanmerking komt ten laste van de basisverzekering.¹

Bariatrische ingrepen zijn over het algemeen complex en alleen effectief als er een zorgvuldige indicatiestelling plaatsvindt en als er een adequaat voor- en natraject is. In verschillende eerdere adviezen heeft het Zorginstituut het belang aangegeven van dit adequate multidisciplinaire voor- en natraject.² Onder een multidisciplinair voortraject wordt verstaan: de betrokkenheid van een internist,

¹ Zorginstituut Nederland, Standpunt bariatrische chirurgie, 19 mei 2014. Te raadplegen via: <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2014/05/19/standpunt-bariatrische-chirurgie>
Zorginstituut Nederland, Standpunt Bariatrische chirurgie bij kinderen en jeugdigen met ernstige obesitas, 12 november 2012. Te raadplegen via: <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2012/11/12/bariatrische-chirurgie-bij-kinderen-en-jeugdigen-met-ernstige-obesitas>

² Zie o.a. zaaknummers: 27080715, 2012100490, 2010148483, 2012100488, 2018000031, 2018015652. Te raadplegen via: <https://www.kpzv.nl/>

diëtist en psycholoog/psychiater;³ als voorwaarde kan worden gesteld dat één van de begeleiders of de huisarts daarbij de regiefunctie heeft vervuld.

Zorginstituut Nederland
Zorg II

Indicaties voor bariatrische chirurgie zijn: BMI \geq 40 kg/m², BMI 35-40 kg/m² in combinatie met ernstige comorbiditeit, op voorwaarde dat de patiënt voldoende gezond is om anesthesie en chirurgie te ondergaan en bereid is mee te werken aan levenslange follow-up. Tenslotte, mogen er geen contra-indicaties voor de ingreep zijn. Bij contra-indicaties moet bijvoorbeeld gedacht worden aan psychiatrische/psychologische stoornissen, zeker daar waar sprake is van eetstoornissen.

Datum
14 april 2020

Onze referentie
2020017030

In de richtlijn "Morbiditas" van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde uit 2011 worden de indicatiestelling (inclusief de contra-indicaties), en het preoperatieve en postoperatieve (voor- en na-) traject nader beschreven.⁴ In de richtlijn wordt ook gesteld dat zwangerschap of een zwangerschapswens als contra-indicatie moet worden beschouwd. Hierbij moet worden aangevuld dat dit geen contra-indicatie betreft die evidence-based is, maar gebaseerd op de mening van (internationale) experts.

Uit het dossier blijkt niet dat verzoekster voldoet aan criteria voor bariatrische chirurgie, ondanks dat verzoekster wel een BMI van boven de 40 heeft. Zo is er geen sprake van een adequaat multidisciplinair voortraject en bestaat er een zwangerschapswens. Ten aanzien van dit laatste komt duidelijk uit het dossier naar voren dat dit de primaire reden is voor het afzien van het intensieve traject zoals dat in Nederland bestaat, en te kiezen voor een operatie op korte termijn in België.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat verzoekster voldoet aan de criteria voor bariatrische chirurgie. De behandeling komt daarom niet voor vergoeding in aanmerking ten laste van de basisverzekering.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hooftend.

Hoofd afdeling Zorg

³ Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, Richtlijn 'Morbiditas' 2011. Geraadpleegd via: https://richtlijnendatabase.nl/richtlijn/morbiditas/morbiditas_-_korte_beschrijving.html

⁴ Nederlandse Vereniging voor Heelkunde, Richtlijn 'Morbiditas' 2011. Geraadpleegd via: https://richtlijnendatabase.nl/richtlijn/morbiditas/morbiditas_-_korte_beschrijving.html